

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za kulturu i obrazovanje

2013/2045(INI)

20.6.2013

MIŠLJENJE

Odbora za kulturu i obrazovanje

upućeno Odboru za zapošljavanje i socijalna pitanja

o nezaposlenosti mladih: moguća rješenja
(2013/2045(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Emilio Menéndez del Valle

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja da kao nadležni odbor u svoj prijedlog rezolucije uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da politike obrazovanja i osposobljavanja imaju ključnu ulogu u smanjenju visoke razine nezaposlenosti mlađih; budući da praćenje ubrzano rastućeg tržišta rada zahtjeva sve više ciljanih ulaganja u strukovno obrazovanje i osposobljavanje (dalje u tekstu VET), visoko obrazovanje i istraživanje, te u prilagodljiv kurikulum i poboljšanu suradnju između poslovnog i obrazovnog sektora;
- B. budući da dvojni obrazovni sustavi ovise o bliskoj suradnji između javnih i privatnih sektora, uz visoki stupanj uključenosti društvenih partnera; budući da države članice s visoko institucionaliziranim interakcijom između obrazovnog sistema i tržišta rada imaju zapanjujuće niske razine nezaposlenosti mlađih;
- C. budući su pripravnštva koristan instrument za olakšavanje i poticanje prelaska mlađih iz obrazovnog sustava na tržište rada; budući da se pripravnički rad mora temeljiti na strategiji osposobljavanja, jer poslodavci često iskorištavaju pripravnički staž kako bi zaposlili jeftine radnike koji su slabo zaštićeni, a sve više mlađih stanovnika EU prisiljeno je prihvati nekoliko neplaćenih ili potplaćenih pripravnštava prije nego što se uspiju trajno zaposliti;
- D. budući da se financijska kriza pogoršala, a smanjenje proračuna i druge mjere štednje, osobito u ekonomski slabijim državama članicama, srozali su standarde u obrazovanju i izravno nepovoljno utjecali na izglede mlađih da uđu i ostanu u obrazovnom sustavu i sustavu zapošljavanja; budući da, povrh toga, mnoge države članice imaju visoke porezne obaveze u poslovnom svijetu;
- E. budući da, u 2011. godini, 7,5 milijuna mlađih od 15 do 24 godine i 6,5 milijuna mlađih od 25 do 30 godina ne studiraju, ne rade i ne pohađaju programe osposobljavanja (NEET); budući da države članice moraju pružati socijalnu sigurnost i jamčiti pristojne uvjete života za radnike koji ostanu bez posla i mlade koji ne mogu naći posao;
- F. budući da Europska investicijska banka (EIB) može osigurati sredstva za ulaganja u zemljama u kojima je razina nezaposlenosti mlađih iznad prosjeka EU; budući da bi se EIB mogao regionalno usredotočiti strateškim ulaganjem za poboljšavanje i širenje prilika za zapošljavanje i za razvoj inovacijskih mogućnosti;
- G. budući da uzimanje u obzir zahtjeva tržišta rada ne bi trebalo sprečavati djecu da steknu što šire temelje znanja, što je najbolji način da postanu sposobni prilagoditi se hirovima tržišta i općenito života; budući da većina studija ukazuje na važnost pružanja kvalitetnog obrazovanja od najranijih školskih godina kao načina da se spriječi rano napuštanje škole i osigura da se djeca iz ugroženih društvenih sredina u potpunosti uključe u život u školi;
- H. budući da otvoreni obrazovni resursi poboljšavaju kvalitetu, pristupačnost i jednakost obrazovanja te olakšavaju interaktivni, kreativni, prilagodljivi i individualizirani proces učenja upotrebom informacijsko komunikacijskih (ICT) i drugih novih tehnologija;

budući da otvoreno obrazovanje potiče održivu mogućnost zapošljavanja na tržištu potporom cijeloživotnog učenja;

- I. budući da prerano prekidanje školovanja ozbiljno otežava ekonomski i socijalni razvoj Unije, potrebne su objedinjene mjere kako bi se postigao strateški cilj Europe 2020 smanjenja stope prekidanja školovanja ispod 10%; budući da su osobe koje prerano napuste školovanje često nezaposlene i socijalno isključene; budući da bi razvoj programa za povratak u školu, koji nudi onima koji su prerano napustili drugu priliku, trebao naročito uzeti u obzir osjetljive skupine s visokim rizikom za socijalnu isključenost i ohrabrivati ih da preuzmu aktivnu ulogu u društvu;
- J. budući da se i škole i sveučilišta suočavaju s novim izazovima proizišlim iz ubrzanih promjena okružja globalne ekonomije, u kojem su razvoj novih vještina i kvalifikacija, inovativni pristupi i moderne metode poučavanja ključni za stvaranje učinkovitog sustava obrazovanja za mlade i prilika za zapošljavanje;
- K. budući da programi mobilnosti EU na području obrazovanja mladih i rano učenje stranih jezika jačaju izglede za zapošljavanje i potiču mobilnost tržišta rada; budući da bi programi mobilnosti za razdoblje 2014.-2020. trebali pružati stvarne prilike za učenje i stjecanje vještina; na taj način pomažući u povećanju stopa zaposlenosti mladih;
- L. budući da, imajući u vidu Višegodišnji finansijski okvir (MFF) za 2014.-2020., potrebna je sveobuhvatna analiza sredstava Europske unije uloženih u obrazovanje, osposobljavanje i rješavanje problema nezaposlenosti mladih tijekom razdoblja programa za 2007.-2013.; budući da će objedinjeni pristup i sinergijski učinak različitih programa i resursa iz nacionalnih i Unijinih fondova pridonijeti uspješnoj primjeni mjera za zapošljavanje mladih; budući da je također neophodno pokrenuti politike Europske unije na lokalnoj i nacionalnoj razini i provesti ih na terenu;
- M. budući da, unatoč općenito visokim razinama nezaposlenosti mladih, određena područja poput informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT), istraživanja i razvoja (R&D) i zdravstva imaju poteškoće s popunjavanjem slobodnih radnih mesta s kvalificiranim kadrom;
 1. Duboko je zabrinut zbog smanjenja proračuna država članica u području obrazovanja i osposobljavanja mladih što može uzrokovati uskraćivanje i obrazovanja i zapošljavanja za mlade, i podsjeća da je raspodjela proračuna za obrazovanje i osposobljavanje nužna i vrijedna investicija u budućnost; ukazuje na potrebu da se sredstva Europske unije učinkovitije koriste za stvaranje poslova za mlade;
 2. Potiče države članice da pomažu mladim osobama koje nisu obrazovane, ne rade i ne osposobljavaju se, potporom Komisije koja im nudi kvalitetno obrazovanje i osposobljavanje koje će im omogućiti da steknu vještine i iskustvo potrebno da uđu u sustav zapošljavanja ili da se vrati u obrazovni sustav pomoću tečajeva napravljenih tako da uzimaju u obzir njihove poteškoće;
 3. Poziva države članice da poduzmu sve nužne mjere koje će spriječiti prerano prekidanje školovanja, smanjiti stopu prekida školovanja i pružiti mladima drugu priliku za obrazovanje najvišeg mogućeg standarda, što će smanjiti broj najugroženijih osoba koje

su najduže nezaposlene;

4. Naglašava potrebu da se osigura obrazovanje i ospozobljavanje za sve, ukazuje na važnu ulogu koju regije imaju u politikama ospozobljavanja, zapošljavanja i mobilnosti, te poziva regije da upotrijebe sva sredstva koja su im na raspolaganju kako bi olakšale mladim ljudima pristup radnim mjestima i pomogle im da razviju različite vještine;
5. Poziva na više strukovnih izobrazbi i usavršavanja za učiteljski kadar, posebno u pogledu modernih metoda poučavanja i upotrebe novih tehnologija; ističe da cijeloživotno učenje počinje obrazovanjem u ranom djetinjstvu i naglašava da se naročito jezične vještine moraju promicati na zabavan način;
6. Poziva države članice i relevantne institucije da promiču znanost, tehnologiju, inženjerstvo i matematiku u svojim obrazovnim programima kako bi zadovoljile trenutne zahtjeve tržišta rada;
7. Poziva na uspostavu zajedničkog sustava pokazatelja rezultata i utjecaja kako bi se procijenio napredak postignut različitim programima, uključujući mjere za zapošljavanje, u smislu njihove učinkovitosti, a ne samo njihove finansijske primjene;
8. Poziva države članice da promiču sudjelovanje mlađih u oblikovanju sektorske politike, a u pogledu njezinoga razvoja; vjeruje da pružanje prilike mlađima da budu stvarni sudionici a ne samo promatrači i/ili korisnici u procesu, doprinosi dodanoj legitimnosti i vrijednosti politikama za mlade;
9. Poziva na povećanu uporabu visoko kvalitetnih dvojnih obrazovnih sustava koji spajaju teorijsko i praktično poučavanje; naglašava važnost uključenosti socijalnih partnera u stvaranje ovih sustava; poziva Komisiju da izradi kvalitativne smjernice za moderne dvojni obrazovni sustav, poduprt popisom općenito određenih, ključnih ne-akademskih zanimanja u Europi;
10. Poziva Komisiju da aktivno traži od privatnog sektora pomoć i inicijativu, kao i druge oblike suradnje za rješavanje nezaposlenosti mlađih, te potiče sklapanje poslovnih i javno-privatnih partnerstava; pozdravlja prijedlog Komisije da uspostavi Europsko udruženje za pripravnštvo i očekuje da će Komisija, nakon dogovora s relevantnim zainteresiranim stranama, pripremiti transparentni okvir za pripravničke programe europske kvalitete;
11. Poziva države članice da usvoje pravno obavezujući kvalitetni okvir za stručno ospozobljavanje, stažiranje i pripravništvo, uključujući korektnu plaću i priznanje stečenoga znanja kao radnog iskustva, i poboljšanje službi koje savjetuju i usmjeravaju mlađe u ranoj fazi da bi se povećala njihova sposobnost da donesu odluke o svojim budućim karijerama i olakša njihov ulazak na tržište rada;
12. Poziva države članice da poboljšaju suradnju i ojačaju partnerstva između poslovnog i obrazovnog sektora na svim razinama, s ciljem boljeg povezivanja kurikulum s zahtjevima tržišta rada, primjerice proširenjem Udruženja sektorskih vještina i Udruženja znanja;
13. Zahtjeva od država članica da uklone prepreke prekograničnoj strukovnoj obuci,

stažiranju i pripravništvu kako bi bolje prilagodili ponudu i potražnju za praksom za mlade, i na taj način poboljšali mobilnost i mogućnost za zapošljavanje na tržištu, posebno u pograničnim područjima;

14. Naglašava važnost poboljšavanja kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (VET) u cilju stvaranja dobre ravnoteže između zahtjeva obrazovanja i tržišta rada; smatra da se VET ne bi trebao promicati na štetu visokog obrazovanja; naglašava da se interakcija i otvaranje puteva između VET-a i visokog obrazovanja moraju unaprijediti; naglašava da su potrebni prilagodljiviji kurikulumi kako bi se mladima olakšao ulazak na tržište rada i omogućila bolja prilagodba budućem razvoju tržišta rada;
15. Istiće važnost poboljšanja standarda kvalitete i pristupačnosti u visokom obrazovanju i VET-u; naglašava i važnost učenja jezika u školama i VET-u kao preduvjet daljnog razvoja sposobnosti, mobilnosti i boljeg samoostvarenja mlađih na tržištu rada; poziva države članice da potaknu uključivanje učenja stranih jezika u svoje obrazovne sisteme;
16. poziva države članice da podupru priznanje neformalnog obrazovanja koje ima odlučujuću ulogu u pripremanju mlađih za tržište rada razvijanjem ključnih međuljudskih vještina koje poslodavci zahtijevaju; naglašava važnost brzog usvajanja najboljih praksi po pitanju pristupa djevojaka i žena programima osposobljavanja u tradicionalno „muškim“ područjima, posebno u novom sektoru informacijsko komunikacijskih tehnologija;
17. Istiće koliko je važno za mlade da uče opće vještine poput informacijsko komunikacijskih tehnologija, vodstva, kritičkog razmišljanja, jezika i poduzetničkih vještina, te da imaju razdoblja učenja u inozemstvu, kako bi poboljšali svoje izgledе na tržištu rada i sposobnost prilagodbe budućem razvoju tržišta rada; poziva države članice da daju dodatnu vrijednost ovim vještinama u svojim obrazovnim kurikulumima;
18. Poziva države članice da podupru samozapošljavanje među mlađim ljudima unapređenjem poslovnog obrazovanja; naglašava da je potrebna posebna pažnja kako bi se među mlađima smanjila nesklonost riziku kao preduvjet za uspješno poduzetništvo; traži porezne olakšice za poduzeća koja su pokrenuli i vode ih mlađi da bi se razvila kultura poduzetništva i sposobnost stvaranja novih poslova;
19. Poziva Komisiju i države članice da primjene transparentnost i usklađivanje u priznavanju kvalifikacija unutar Unije, posebno kroz Europski sustav prenošenja bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, Europass i Europski okvir za kvalifikacije, da u potpunosti primjene Preporuku Vijeća za potvrdu formalnog i neformalnog obrazovanja, i posebno da osiguraju prekogranično priznanje formalnog i neformalnog obrazovanja; ističe važnost pravovremene primjene ovih inicijativa i izvješća o primjeni inicijativa;
20. Pozdravlja „Jamstvo za mlade“ i poziva države članice da se posvete učinkovitoj i pravovremenoj primjeni ovog sustava, uključujući ostvarivanje partnerstva između javnih službi za zapošljavanje i obrazovnih institucija kako bi se mlađe podržalo odmah nakon što završe obrazovanje; naglašava potrebu da se to jamstvo proširi na sve mlađe do 30. godine;
21. Istiće potrebu za dostatnim financiranjem „Jamstva za mlade“ iz Europskog socijalnog

fonda i drugih strukturalnih fondova EU-a, i podsjeća da je stvaranje radnih mjesta ključni cilj kohezijske politike, koju podržavaju Delegacija Europske unije u Republici Hrvatskoj i Europski socijalni fond; ističe, međutim, da ova nastojanja ne bi smjela obeshrabriti strukturalna nastojanja i reforme koje su potrebne da bi obrazovni sistemi i tržišta rada u nekim državama članicama bili spremni za buduće izazove;

22. Poziva Komisiju i države članice da razviju jasne ciljeve i pokazatelje „Jamstva za mlade“, kako bi se učinkovito izmjerili i procijenili utjecaji ove inicijative;
23. Naglašava važnost programa studentske mobilnosti i poziva države članice da podrže planirano povećanje financiranja za ove programe prema novom MFF 2014-2020; ističe ulogu predloženog programa EU-a za „Jamstva za zajmove“ za redovne studente poslijediplomskog studija u EU i trećim zemljama u svrhu daljnjeg olakšavanja mobilnosti mladih i višedimenzionalnog sveučilišnog sustava ocijenjivanja;
24. Poziva Komisiju da osigura programe za mjere koje imaju za cilj rješavanje nezaposlenosti mladih, sljedeći globalni pristup „Mladih u pokretu“, glavne inicijativa strategije Europa 2020.;
25. Poziva države članice da mladima osiguraju bolji pristup ponudama za zaposlenje i pripravnštvo i da uključe učenje osnovnih vještina za traženje posla u predavanja na sveučilištima;
26. Napominje da bi obrazovni sustavi Europske unije trebali promicati načelo pravednosti i jednakosti prilika; poziva da se potiču sve neophodne vještine kako bi se olakšao pristup cijeloživotnom učenju, uvjet bez kojeg se u društvu znanje ne može.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	18.6.2013
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Zoltán Bagó, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Monika Panayotova, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, László Tókés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	François Alfonsi, Liam Aylward, Ivo Belet, Nadja Hirsch, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Kay Swinburne, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 187. st. 2.	Vasilica Viorica Dăncilă